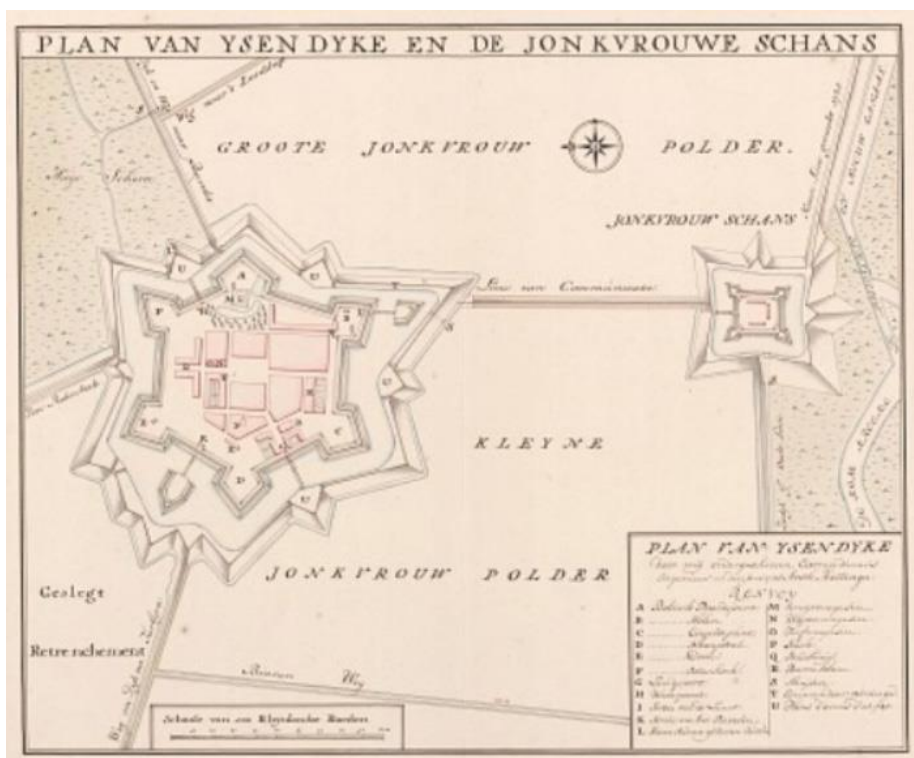

IJzendijke en de Jonkvrouwschans

Hattinga Atlassen Staats- Vlaanderen, III- 2. Anth. Hattinga, c. 1748.

Legenda: 1. Centrum IJzendijke. 2. Wapenplaatsen, aangelegd in 1745. 3.stenen Havenredoute. 4. Linie van Communicatie. 5. Jonkvroueschans.

In 1700 kreeg IJzendijke met een dam verbinding met het eiland waarop Biervliet gelegen was. In 1702 volgde de bedijking van de Grootte Jonkvrouw polder Benoorden. Deze werd in de Spaanse Successieoorlog (1702-1713) weer onder water gezet als reactie op de Franse inval in 1708 in het westelijk deel van Staats- Vlaanderen. Na afloop van de Franse bezetting werden de contrescarpen uitgebreid en wapenplaatsen aangelegd. Deze veranderingen zijn duidelijk zichtbaar bij de vergelijking van deze kaart met de manuscriptkaart van de vesting IJzendijke uit 1629, welke hiernaast hangt.

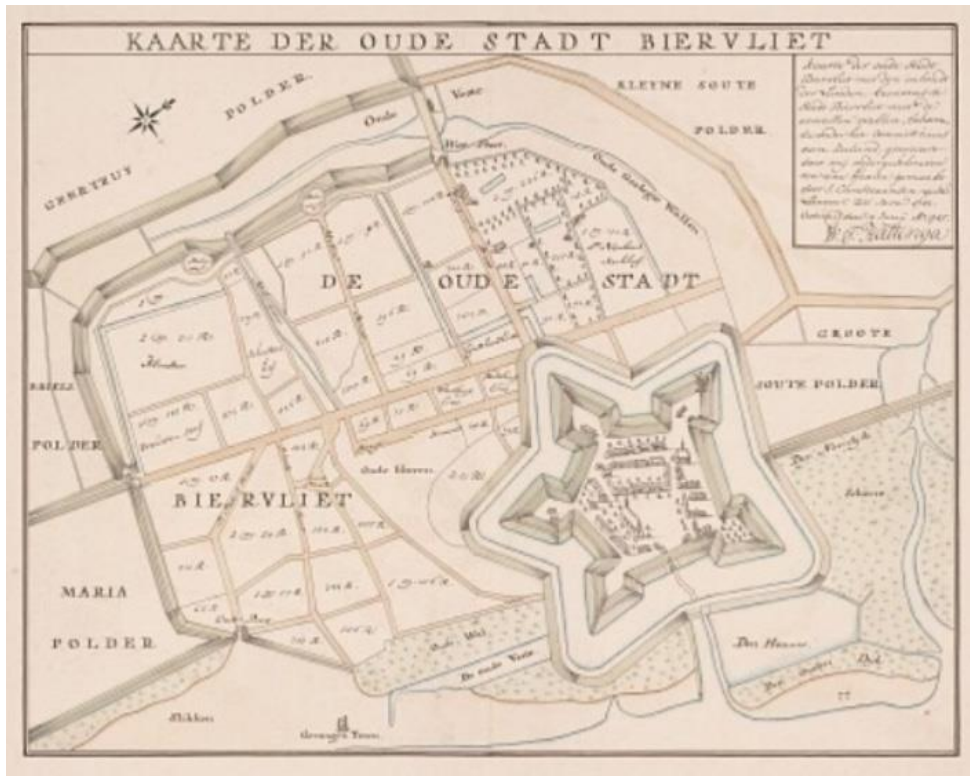

Kaarte der oude stad Biervliet.

D.W. Hattinga, c. 1750. Hattinga Atlassen Staats- Vlaanderen IV- 5.

Biervliet is in de loop van de geschiedenis vele malen belegerd en ook als uitvalsbasis voor militaire operaties gebruikt. Op paasdag 1573 werd de stad door de Geuzen vanuit Vlissingen bezet, maar bij de Pacificatie van Gent (1576) kwam Biervliet weer onder Vlaams gezag. In 1583 bracht Filips von Hohenlohe de stad definitief onder het gezag van de Staatsen.

Deze kaart laat zien dat het oude Biervliet veel groter was dan het huidige stadje en bovendien ook meer naar het westen gelegen was. In het zuidoosten van de stad was een kasteel gelegen waarvan op de kaart enkel nog de gevangentoren overgebleven is. In 1688 werden de vestingwerken compleet afgebroken.

Plan der stad Hulst.

D.W. Hattinga, c. 1750. Hattinga Atlassen, Staats- Vlaanderen, V-10.

Bij het begin van de Opstand werden de vestingwerken van Hulst verbeterd op last van de Spaanse bevelhebber. Toch viel de stad in 1591 in handen van de Staatse troepen. Zij bouwden de verdediging van Hulst verder uit tot 1596, toen de stad weer in Spaanse handen kwam. Tussen 1618 en 1621 werd Hulst uitgebreid tot een vesting met 9 bolwerken, omgeven door een dubbele gracht. Deze zijn op de kaart duidelijk weergegeven.

In 1645 werd Hulst definitief veroverd door Frederik Hendrik en werd een aanvang gemaakt met verbetering van de verdedigingswerken. Met de Vrede van Munster in 1648 werd de verbetering weer stopgezet.

In de tweede helft van de zeventiende eeuw brachten ook de oorlogen met Frankrijk geen verandering in de verdedigingswerken. De stad vertrouwde erop dat inundaties aan de west- zuid- en oostzijde de stad de nodige bescherming zouden bieden.

De Franse dreiging in de Spaanse Successieoorlog was aanleiding tot verbetering van de ravelijnen, op aanwijzing van Menno van Coehoorn.

Na de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748) werden de vestingwerken nogmaals hersteld en de poorten van de stad vernieuwd.

H. van Damme, IJzendijke, 2017